

Elek István

Mit csinál a kormány?

„Mit csinál a kormány? Egyik szemével alszik, a másikkal viszont éberem örködik. Alszik, amikor éberem kéne lennie, és fölöslegesen éber, amikor nyugodtan aludhatna. Az ellenfél asszonyának testüregeit kutatja, de nem veszi észre, hogy idegen hatalom repülőgépei röpködnek az ország felett alkotmányértő módon, engedély nélkül.

Mit csinál a kormány?

Tetre kész és találékony, ha a hanyatló Kádár-kor, a puha diktatúra átfestése iránti lelki igénnyel találkozunk. Márpedig ezzel hívei körében gyakran van módja összefutni. Sőt, ne szégyelljük bevallani, el sem kell ehhez hagynia otthonos körletét. Elég reggel a tükörbe pillantania. Hiszen ez ennek a kormánynak, mondhatni, a legsajátabb, belülről jövő igénye is. Országunk baloldali liberális véleményvezérei az előző kormányzati ciklusokban már épp eleget gyúrták ahhoz a közönséghez, hogy megtanulja felismerni és elismerni az egykori pártállami kérdésekben a demokrácia korszakának univerzális szakembereit. Ezért aztán érthető, hogy az sem okoz már különösebb nehézséget neki, mármint a közönségnek, hogy megtanulja felismerni és elismerni a KGB felügyelete alatt egzisztáló pártállam szigorúan titkosszolgálati elhárító tisztjéből kitüremkedő reformer hazafit.

Mit csinál a kormány?

Éberem figyelni elkötelezett híveit. Hogy időben közbeléphessen és megvédhesse őket. Elkötelezett hívei pedig éberem figyelik magukat, hogy időben riadóztathassák kormányukat. Éberem figyelik, hogy nem ragad-e át rájuk is a »fasizmus mint lelki igény«, amely az utóbbi évben Magyarországon állítólag tömegesen szedi áldozatait. Abból lehet észrevenni, hogy »jóarcú fiatalok« gyűlnek össze változó, olykor gigászi tömegben – amint azt, ha jól emlékszem, **Eörsi Istvánnál** olvastam. És az egy- más iránti odaadásban felolvadva hallgatják a volt miniszterelnököt, aki arról beszél nekik, hogy »ha a bizalom, a barátság, a szeretet vonásait látják arcunkon azok a honfitársaink, akiket a politikai csalafintaság, a demagógia vagy a szakértő gyűlöletkeltők mesterkedése ellenünk hangolt... kiszabadíthatják magukat a gyűlölet rabságából, és összebarátkozhatnak velünk«. Félelmetes ez az erő, vészjósloak lehetnek gyarapodásának következményei. Érthető, hogy éberem figyelnek baloldali liberális barátaink: nehogy megfertőzze már a tavalyi félelemkeltő kampánnyal kibővített tömegüket ez a szeretet hatalmát hirdető jobboldali vezér.

Mit csinál a kormány?

Kormányoz persze, annak rendje s módja szerint. És mellesleg elkötelezett híveitől tüzelve neki-nekiugrik az elődje által létrehozott vagy akkor megerősödött intézményeknek, hiteknak, meggyőződéseknek – aztán csodálkozik, hogy lepattan róluk. Éberem örködik, hogy az elődei által a szocialistának nevezett korszakban kettészakított társadalom alávett fele tizenhárom évvel a politikai váltás után se legyen még képes felépíteni és megerősíteni szellemi, kulturális, civil társadalmi intézményeit. Éberem örködik, mert komoly versenytárs nélkül, a diktatúrában felhalmozott és onnan átörökölt előnyöket megőrizve kényelmesebb az országot vezetgetni, szocialista módi szerint pragmatikusan igazgatni, szabad demokrata módi szerint elvszerűen nevelgetni.

Egyébként is kényelmesebb azt gondolni magunkról, hogy nekünk nem azért vannak oly szép számban alapítványaink, tudományos intézeteink, sikeres lapjaink, rádióink és televízióink, mert történelmileg úgy alakult, hogy elődeinknek volt módjuk kisajátítani, talpra állítani, erősítgetni őket. S a befogadók fejébe évtizedekig az eszmét töltögetni. Továbbá történelmileg úgy alakult, hogy ennek az örökségnek a későbbi kezelői érdekes mód zömében baloldali, baloldali liberális meggyőződésűek lettek. Valami rejtélyes okból kifolyólag nem akartak, a szabadság birodalmában sem akartak jobboldaliak, konzervatívok lenni. Nem, kellemebb azt gondolni, hogy mindez azért van nekünk, azért vannak olvasóink, nézőink, azért oly bőséges a materiális és a kapcsolati tőkénk, oly hatékony a hirdetést adó és fogadó képességünk, mert megérdemeltük. Mert egyszerűen jobb vagyunk, mert a minőséget képviseljük, mert eredményesnek bizonyultunk a piaci versenyben.

Mit csinál a kormány?

Töltögeti és ássa az árkokat. Erősítgeti elkötelezett hívei azon meggyőződését, hogy ők a jobbak, és végtére is, mindent összevéve, azért inkább úgy vannak jól a dolgok, ahogy vannak. Ami persze elkötelezett híveinek ab ovo erős meggyőződése.”

Ellentétben mindazokkal, akik korántsem annyira elkötelezett hívei – fűzhetnék hozzá a szerző fenti szövegéhez, amelyet a sajtó szabadságának ünnepén mondott el a Beszélő című baloldali liberális folyóirat március 15-i Élő Beszélő estjén a Merlin Színházban. S amelynek közreadásával köszöntjük az olvasót a Heti Válasz születésének második évfordulóján.

uj. Publicistika

IDŐREND

4 Hazai és külföldi hírek

REFLEKTOR

6 Irak: Most jön a neheze
6 Hova tűnt a rezsim?

KÖZÉLET

8 Miért volt alacsony a részvételi arány az EU-népszavazáson?
11 Mádl Ferenc az uniós csatlakozásról és az ünnepről
13 Vélemények a Tocsik-ítéletről
16 Felségsértődés
18 Egri vesztesek
20 Civil hírek
20 Mit tehet a keresztény ember?
24 Természetes fogantatás

VILÁG

26 Törvénytől sújtva?
26 Státuszváltozatok
29 Amerika megtámadja Észak-Koreát?

GAZDASÁG

31 Lealkudható az energiaadó
32 Hűtött pezsgés
34 A győztes mindent visz
35 Zöld munkahelyek

KÖRNYEZET

38 Keleti veszedelem
40 Cementportalanítás
41 Zöld morze

KULTÚRA

44 Dohogó
44 Buda Ferenc a bioszféra és a haza állapotáról
47 Jaschik Álmos emlékezete
48 Két köszikla
50 A mozdulatember
52 A hét filmje: Schmidt története
53 A könyvkiadás csillaga
54 Tavasz betűzapor

TALLÓZÓ

55 A hét könyve: Paul Johnson: Isten nyomában
56 Romajövő
56 Múltunk árnyai
57 Az éhes szellem
58 Rádiókritika: Tücsökzenék; Akit a füst megcsapott
59 Televíziókritika: A remény filmje; Taknyos szubsztanciák

KÖZÜGY

60 Csirpák Lilli: Teleki Európája
62 Balogh Zsigmond: A Tocsik-ügy tanulságai
63 Speidl Zoltán: Európai Magyar Köz(pénz)társaság
64 Magyarics Tamás: A tengely hatalmai

VISSZHANG

65 Olvasóink írják